

ефективний розвиток за рахунок власних джерел, своєчасність розрахунків за своїми зобов'язаннями, недостатній рівень фінансової стійкості та залежність від зовнішнього фінансування, підвищення ступеня ризику у фінансовій діяльності.

На сьогодні в економічній літературі немає єдиної думки щодо оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом. Підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства можна шляхом:

- надання знижок споживачам;
- використання векселів при продажі товарів та наданні послуг;
- продаж підприємством своєї дебіторської заборгованості (факторинг);
- продаж чи здача в оренду неприбуткових основних засобів підприємства;
- управління запасами [1].

Отже, управління фінансовими ресурсами підприємства – складний процес, що вимагає особливої уваги у процесі відтворення його діяльності; це процес прийняття ефективних управлінських рішень, які поєднують у собі досвід професіоналів і певні умови, що складаються в конкретний момент часу і потребують виконання оперативних і стратегічних завдань.

Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами є одним із ключових чинників підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності, від нього залежить стабільне функціонування, динамічний розвиток, позиція підприємства на ринку.

Список використаних джерел

1. Хрущ Н. В. Аналіз та оцінка рівня прибутковості фінансових ресурсів підприємства / Н. В. Хрущ // Економіст. – 2007. – № 7. – С.28–31.
2. Костирко Л. А. Фінансовий механізм сталого розвитку підприємств: стратегічні орієнтири, системи забезпечення, адаптація: монографія / Л. А. Костирко. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2012. – 474 с.
3. Рященко О. «Що таке грошові кошти» / О. Рященко // Дебет Кредит Український бухгалтерський щоденник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtk.com.ua/debet/ukr/2001/50/50pr18.html>.

УДК 681.12

Червеняк Вікторія

студентка гр. АЕ 35 спец. 051 «Економіка»,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник: Матвійчук І. О. к.е.н.,

старший викладач кафедри обліку і аудиту

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

При здійсненні господарської діяльності в сучасних умовах підприємствам необхідно пристосовуватися до постійних змін зовнішнього середовища спричинених циклічними коливаннями економіки, науково-технічним прогресом і глобалізацією економічних відносин. При цьому важливо правильно оцінити рівень фінансової стійкості підприємства, щоб розуміти, чи здатне підприємство в мінливих умовах забезпечити безперервне здійснення процесу виробництва і а також його розширення.

Як відмітили у своїх працях І. П. Ткаченко та А. Б. Грушевицька, на сучасному етапі в економічній літературі не визначено єдиного підходу до трактування сутності поняття «фінансова стійкість», а навпаки їх існує багато, хоча найчастіше вони доповнюють або дублюють один одного. Це обумовлене розвитком економічної науки, зміною економічних відносин, що зумовлюють появу нових понять і термінів [1; 4].

Серед усіх визначень, на нашу думку найкращим є таке: фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, за якого підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торгівельної діяльності, а також витрати на його розширення й оновлення. Тобто він відображає постійне стабільне перевищення доходів над витратами, вільне маневрування грошовими коштами підприємства, здатність шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробництва і реалізації продукції, а також витрати на його розширення й оновлення [3].

Користуючись показником фінансової стійкості для визначення результативності фінансової діяльності підприємства, необхідно ознайомитись з методами її оцінки.

В. В. Нагайчук та Н. Є. Ковальчук у своїй роботі виділили 7 підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства:

1. Агрегатний підхід – аналіз абсолютних показників фінансової стійкості.
2. Коефіцієнтний підхід – аналіз відносних показників фінансової стійкості і та їх порівняння з нормативними значенням.
3. Маржинальний підхід – розрахунок порога рентабельності за допомогою поділу затрат на постійні і змінні та використання показника граничного доходу.
4. Бальний підхід – додавання коефіцієнтів ліквідності до складу показників у бальній оцінці фінансової стійкості.
5. Балансовий підхід – використання балансової моделі.
6. Інтегральний підхід – інтегральна оцінка ступеня фінансової стійкості з використанням узагальненого показника зміни фінансової стійкості.
7. Факторний підхід – проведення факторного аналізу фінансової стійкості, який включає побудову ланцюга показників та аналіз їх темпів зростання.
8. Матричний підхід – складання матричних балансів [2].

У своїй праці професор О. М. Стрішенець дійшла висновку, що сьогодні найефективніше використовувати коефіцієнтний метод [3], В. В. Нагайчук та Н. Є. Ковальчук заявляють, що сьогодні найпопулярнішими є агрегатний та коефіцієнтний методи [2].

Серед наведених вище підходів найвідомішими та найчастіше використовуваними є коефіцієнтний та агрегатний. Досягнення стійкого фінансового стану можливе за достатності власного капіталу, за ефективного використання активів, достатнього рівня рентабельності з урахуванням операційного і фінансового ризиків, за достатньої ліквідності, стабільних доходів і широких можливостей залучення позичкових коштів. Для забезпечення фінансової стійкості у підприємства має бути гнучка структура капіталу, вміння організувати його рух у такий спосіб, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності і створення умов для самофінансування. Стійкість фінансового стану підприємства залежить від оптимальної структури джерел капіталу (від співвідношення власних і позичкових коштів), від структури активів підприємства і насамперед від співвідношення основних і оборотних коштів, а також від рівноваги активів і пасивів підприємства за функціональною ознакою.

В економічній літературі розглядаються три основні напрямки забезпечення фінансової стійкості підприємства: організаційно-структурна стійкість, стійкість ресурсної бази та комерційна стійкість. Проте деякі автори вважають доцільним виокремити ще один напрям забезпечення фінансової стійкості – стійкість капітальної бази, яку можна охарактеризувати як сукупність внесених засновниками і акціонерами власних засобів. Обсяг вказаних засобів зростає у результаті ефективної господарської діяльності в процесі капіталізації прибутку, а також за рахунок додаткових внесків засновників підприємства.

Отже, незважаючи на значну кількість досліджень з даного питання, певні аспекти необхідно узагальнити, а також періодично перевіряти їх актуальність в сучасних умовах. Недостатня фінансова стійкість підприємства найчастіше зумовлює неплатоспроможність,

надмірна – створення надлишкових запасів і резервів, що збільшує витрати на їхнє утримання, стримує темп розвитку підприємства. Наддостовірнішу оцінку фінансової стійкості підприємства надають коефіцієнтний та агрегатний підходи. Серед напрямів забезпечення фінансової стійкості найчастіше виділяють організаційно-структурну стійкість, стійкість капітальної бази, стійкість ресурсної бази та комерційну стійкість.

Список використаних джерел

1. Грушевицька А. Б. Особливості оцінки фінансової стійкості підприємства та напрями її забезпечення / А. Б. Грушевицька // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 2(3). – С. 276-280.
2. Нагайчук В. В. Аналіз фінансової стійкості підприємств та напрями її забезпечення / В. В. Нагайчук, Н. С. Ковальчук // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – № 875. – С. 71–76.
3. Стрішенець О. Аналітичний огляд фінансової стійкості підприємства / О. Стрішенець // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2018. – № 3 (РОЗДІЛ III. Економіка та управління підприємствами). – С. 58-65. – Режим доступу: <https://echas.eunu.edu.ua/index.php/echas/article/view/367/313>
4. Ткаченко І. П. Оцінка фінансової стійкості підприємства та напрями її забезпечення [Електронний ресурс] / І. П. Ткаченко, І. А. Чувачалова, О. А. Чувачалов // Ефективна економіка : електронне наук.-фах. вид. – № 3. – 2012. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=988>

УДК 336.63

Шемрило Анастасія

*студентка гр. МЕН 34 спец. 073 «Менеджмент»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Матвійчук І. О. к.е.н.,
старший викладач кафедри обліку і аудиту*

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиційний ризик – складова будь-якого проекту або об'єкта інвестицій, який не можна недооцінювати, прагнучи до максимізації прибутку та успішності реалізації задуманих планів. Інвестиційний ризик впливає на об'єкт інвестицій, а саме вартість активу або ефективність проекту. До ймовірних непередбачуваних подій, що вплинуть на вартість активу можна віднести, наприклад, прорив каналізації в будинку, що знизить вартість інвестиційних квартир в ньому, або рішення створити на місці пустиря парк, що підвищить вартість земельних ділянок навколо парку. Ймовірними непередбачуваними подіями, що змінять величину будь-якого з показників ефективності інвестиційного проекту (NPV, IRR, DPP) можуть бути, наприклад, непередбачене проектом відкриття супермаркету по сусідству від магазину, в який був інвестований сімейний капітал, що викличе різке падіння виручки та відповідно зробить недосяжним окупність вкладених коштів, або ж проведення таких заходів як Євро, Євробачення дозволило збільшити прибутковість проекту готелю в Києві, в результаті чого виріс NPV.

Ризик існує лише щодо подій, які не відбулися, тобто прогножуються, очікуються в майбутньому. Невизначеність щодо тієї або іншої ситуації, яка може скластися в майбутньому, і формує поняття ризику. Під інвестиційним ризиком розуміють імовірність нездійснення запланованих цілей інвестування (у вигляді прибутку чи соціального ефекту). Ризику важко позбутися, але ним можна керувати, заздалегідь оцінюючи. Для оцінювання інвестиційних ризиків підприємства використовують якісний та кількісний аналіз. Кількісні